

PODPOMOŻENIE (42) *sb n*

-enie (41), -ęnie (1).

Pierwsze i trzecie o oraz pierwsze e jasne; -pom- : -póm- BiałKat (2:2); końcowe e pochylone.

sg *N* podpomozeni(e) (6). ◇ *G* podpomozenią (12); -ą (9), -(a) (3). ◇ *D* podpomozeniu (2). ◇ *A* podpomozenie (16); -é (6), -(e) (10). ◇ *I* podpomozeniém (3); -ém (1), -em (1) *SarnStat* (1:1), -(e)m (1). ◇ *L* podpomozeniu (2). ◇ *pl* *A* podpomozenią (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI w.

Wsparcie, pokrzepienie, pomoc; auxilium PolAnt, JanStat; adiutońum, firmamentum PolAnt; ops (sublevandi), praesidium, subsidium, suffragium, sustentatio JanStat (42) : Płaczmy tedy brácięý nálezý vmárlý: [...] gothuymy im podpomozenie/ modlacy fye zá nié BiałKat 356; A Niechcąc go [Adama] ták zániechác iáko puftelniká/ [Pan] powiedzyec raczył: Iż zle mu być ták lámemu/ trzeba mu iákiego podpomozenia. RejZwierc 1v, 37v; SarnStat 4.

podpomozenie kogo, czego (12): GroicPorz h3v; Gdyż wzyfscy ini narodowie pilnie fie o tho ftaríaia/ áby wždy mieli iákie podpomozenie przyrodzenia fwego pímy á náukami ięzykow fwoich. RejPos A6, A4, 43v, 100v; O nędznęfz to twoie vzycie czáfow twoich bys fie obaczył/ y to omylne podpomozenie potomftwá twego. RejZwierc 37v; łákomy człowiek [...] miłue pieniądze/ y mnima áby w onym doftátku p(á)ńftwie iego wzytko podpomozenie żywotá iego położone było. RejPosWstaw [110³], [143⁴]; Wielam fię ták zda/ iż te fowite zakłady y troiákie/ ábo y dzieięściorákie więcey fą dla przewłákania fprawiedliwóści/ niż dla podpomozenia iey wymyślone [quam promovendam excogitata videntur]. ModrzBaz 96v; SarnStat 192, 578. Cf »podpomozenie (po)dawać«.

podpomozenie komu (1): Małżeńftwo ieft napozitecznieifze podpomozenie człowiekowi BibRadz I 2b marg.

podpomozenie w czym (2): Rozumieiac temu/ iż żadne podpomozenie w fmuthku á w vpadku człowieká nędznego iemu wiernieyfze być nie miáło/ iedno cnotliwa żoná RejPos 42. Cf »podpomozenie (po)dawać«.

podpomozenie czyje [= ze strony kogo; w tym: G sb i pron (2), pron poss (1)] (3): RejAp 35; mówi Auguftyń święty: modląc fye zá ludem: przyczyniáiac fye zá duchowieńftwem: profząc zá nabożną płeć niewieścía: áby wzyfscy vználi twoie podpomozenie BiałKat 228v; SarnStat 998.

podpomozenie czyje [= komu; zawsze pron poss] (3): RejPos 313v, 325v; A tákci częftokróć Pan bog tych śrzodkow w podpomozeniu nálezým vzywác raczył/ ktore fie nam niepodobne być zdádzą. RejPosWstaw 44.

W połączeniach szeregowych (2): iż w ktorymkolwiek páfterzu nie będzie łálki á miłofierdzia á podpomozenia Duchá świętego/ iuż flábe ieft páfterftwo iego RejAp 35; SarnStat 989.

W charakterystycznych połączeniach: podpomozenie hojne, nędzne, omylne, przystojne, trwałe; podpomozenie domu, ludzi ubogich, mieszkania, potomstwa, prawdy, przyrodzenia, stanu i podwyszszzenia, żywota (2).

Zwroty: »brać podpomozenie« (1): Potym wola nie tylko bywa odmienioná przez Ducha świętego: ále też bierze z niego podpomozenie WuJJud 66v.

»naleźć podpomoczenie; znalezione podpomoczenie« = *invenire firmamentum PolAnt (1;1): BibRadz Gen 2/20; A Pan który łalką nągradza/ będzie pamiętał ná potym/ ífz tákowy najdzie podpomoczenie czáfu vpadku łwego. BudBib Eccli 3/32.*

»podpomoczenie (po)dawać« [*w tym: czego (1), w czym (1)*] = (*ministrare vel*) *praestare auxilium a. opem sublevandi a. suffragium JanStat [szyk zmienny] (4):* áby gdy roście sílá/ y moc w łynach y w dziatkách/ ołłabiálym rodzícóm łwym w téy síle/ co piérwey mieli/ podpomoczenie dawáli *BiałKat 53v; Iełtełmy powinni duchowného pokármu y zbáwienného nápoiu wżyczáć tym/ którym pánuiąc pożytków docześnych podáiemy podpomoczenia SarnStat 986, 192, 989.*

»uczynić podpomoczenie« = *facere adiutorium PolAnt [szyk zmienny] (3): BibRadz Gen 2/18; RejPos 42; Toć łą herby/ toć íełt łławá káždego/ žiwot poćciwy/ łpráwy ozdobne/ rołtropne káždey rzeczy wedle łthanu káždego rozważenie/ kthore Bogu poćciwość/ ludziom podpomoczenie iákie/ á łobie wieczną łławę wczynić mogą. RejZwierc 161; [MrowStadło A4v].*

»zabiegać podpomoczenia« (1): á on z nádzyeią łwą latha zábyegáiąc od márnego łwiátá tego pożytku á podpomoczenia łwego/ łzukáiąc rátkunku íego/ nic nie pomniąc iż Pan hoynie káždego opátrzyć raczy/ kto łie [...] wciecze do miłofierdzya íego. *RejPos 325v.*

»zjednać podpomoczenie« (1): która porodžiła zapłátę/ zá ty które Syn íey wybáwił: może włzyłtkim wybáwiónym ziednać hoyné podpomoczenie. *BiałKat 228v.*

Wyrażenie: »godny podpomoczenia« (1): *Zyczę ia Panu Miecznikowi człowiekowi y cnotliwemu y godnemu podpomoczenia wszelakiego ActReg 118.*

Szeregi: »podpomoczenie i podpora« (1): [*skąd by szlachta*] miáła łtanu y podwysłżenia łwego podpomoczenie y podporę [*subsidium et adiumentum JanStat 203*]. *SarnStat 192.*

»pożytek a podpomoczenie« (1): *RejPos 325v cf* »zabiegać podpomoczenia«.

»zachowanie a podpomoczenie« (1): Nápiłano támze iż rzeczy Kofćielne s pewnych przyczyn mogą być przedáne/ [...] gdzieby potrzebá vkázowálá ná wykupienie y wyzwolenie niewolników/ záchowánie á podpomoczenie ludzi vbogich. *GroicPorz h3v.*

a. *Wsparcie finansowe (7)* : y pśi czáłem ledwo ich [*tj. zakonników*] zbytów doiadáią/ nie ku chwale ále ku lekkości pánłkiey. A przedłięby y chwałá Pánłka przyiemnieyła y foremnieyła íemu mogłá być łpełná/ y winnicžká íego łwięthá przedłięby wždy iákie podpomoczenie s tego mieć mogłá. *RejZwierc 187; iáko Burmiłtrž w Rádzye ma zlecenie pytania/ y zbieránia podpomoczenia/ thákte tež włtaw y práwá bronienia RejPosRozpr c3v.*

podpomoczenie czego (2): Biádá temu kthory požáda zyłku niepobožnego ku podpomoczeniu domu łwego [*ut domum suam aedificet*]/ áby łobie wíl wyłokie gniázdo łwoie *BibRadz Hab 2/9; BiałKaz K4v.*

podpomoczenie czyje [= ze strony kogo] (1): niebedzieli przeciwko niemu podpomoczenia WKM že za te prace, y słužbyswoie, dozawiedzienia wielkiego przydzie *ActReg 96.*

podpomoczenie czyje [= komu] (1): Snadź iuž to W(aszej) K(rolewskiej) M(iłości) oznaimił y Vkazowál rationes podpomoczenia swego. *ActReg 96.*

W połączeniu szeregowym (1): nie mamy przy nim [*cesarzu*] álbo potomkowie náłzy łtać podpomoczeniem [*ope JanStat 846*]/ rádá/ pomocą/ álbo łalką. *SarnStat 1070.*

Synonimy: pomoc, podpora, wsparcie.

Cf 1. PODPOMOC

MŚ, SBu